

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА КОРЕЙСЬКОЇ І ЯПОНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Курсова робота з корейської мови

на тему:

ПРОБЛЕМА НЕПЕРЕКЛАДНОСТІ МОВНИХ ОДИНИЦЬ
(НА МАТЕРІАЛІ КОРЕЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ)

Студентки групи Кор24-21
факультету східної і слов'янської філології
денної форми здобуття освіти
освітньої програми: Корейська мова і
література та переклад, західноєвропейська
мова
спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.066 Східні мови та
літератури (переклад включно), перша –
корейська

Гришко Марини Олександрівни

Науковий керівник:

Даліда Альона Валеріївна

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМА НЕПЕРЕКЛАДНОСТІ ЯК ОДНА НАЙАКТУАЛЬНІШИХ ПРОБЛЕМ У МОВОЗНАВСТВІ.....	3 6
1.1 Поняття перекладу і його функції	6
1.1.1. <i>Типологія перекладів.....</i>	7
1.2 Еквівалентність і адекватність перекладу	9
1.2.1 <i>Типологія еквівалентності.....</i>	11
1.3 Перекладацькі трансформації	12
1.3.1 <i>Типологія трансформацій у перекладознавстві. ....</i>	13
Висновки до розділу 1	14
РОЗДІЛ 2. ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ТРАНСФОРМАЦІЇ, ЯК СПОСІБ ДОСЯГНЕННЯ ЕКВІВАЛЕНТНОСТІ	16 16
2.1. Граматичні трансформації.....	16
2.2. Стилiстичні трансформації.....	18
2.3. Лексичні трансформації.....	19
2.4. Лакуни у корейській мові	21
Висновки до Розділу 2	23
ВИСНОВКИ.....	25
АНОТАЦІЯ	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	31

ВСТУП

Проблема неперекладності в перекладознавстві стає все більш актуальною. Наприкінці 1900-х і на початку 2000 років зросла кількість міжнародних контактів у багатьох сферах життя, таких як: бізнес, політика, культурний обмін і наукові дослідження, все більше почали виникати складнощі у передачі точного змісту та емоційної виразності тексту з однієї мови на іншу. У таких ситуаціях переклад не лише є важливим інструментом для ефективного спілкування різними мовами, а й мостом, що допомагає порозумітися культурам. З іншого боку, незважаючи на те, що перекладознавці нашого часу виконують свою роботу на достатньо високому рівні, існують певні ідеї, концепції та вирази, які складно або навіть неможливо передати з однієї мови на іншу через їх культурні контексти, а також структурні особливості на кожному мовному рівні. Такі неперекладні ситуації не лише ускладнюють процес перекладу, але й можуть слугувати причиною непорозумінь в міжкультурному спілкуванні. Таким чином, питання вивчення та розуміння проблем неперекладності в перекладознавстві є надзвичайно важливим для підтримки точного та ефективного перекладу в умовах сьогодення.

Актуальність теми. У зв'язку з розвитком технологій, міжнародних відносин та масової комунікації, у сфері зв'язку та перекладу часто виникає потреба передавати важливі концепції, культурні нюанси та ідіоми, які не мають прямого еквіваленту в іншій мові. Це може призводити до втрати змісту, спотворення інформації або навіть до непорозумінь між співрозмовниками. У контексті зв'язків та перекладу проблема неперекладності стає особливо важливою у зв'язку з ризиком втрати культурного багатства та різноманітності. Розв'язання цієї проблеми вимагає від перекладачів і вчених у галузі лінгвістики розробки нових стратегій перекладу, а також вивчення і розуміння культурних контекстів, що лежать в основі мовних виразів.

Об'єкт дослідження – мовні одиниці корейської мови, які викликають труднощі під час здійснення перекладу українською мовою.

Предметом дослідження виступають лексичний, граматичний і культурний аспекти перекладу.

Матеріалом дослідження є тридцять речень корейської мовою з перекладом на українську, у кожному з них застосовано одну з перекладацьких трансформацій.

Методи дослідження. У цій роботі було використано індуктивний метод дослідження для здійснення аналізу фактів про проблему неперекладності в мові, які вже були описані у наукових роботах; описовий метод – для надання точного опису поняття неперекладності та перекладацьких трансформацій; зіставний метод – для порівняння структур українського і корейського речення та визначення причин виникнення труднощів під час здійснення перекладу.

Мета і завдання. Мета роботи полягає у визначенні поняття "неперекладність", впливу цього явища на адекватність перекладу, у дослідженні розуміння перекладу, а також у пошуках причин неперекладності, спираючись на лексичний, граматичний і культурний аспекти. Окрім цього ставимо за мету провести повний аналіз мовних одиниць для визначення переліку перекладацьких стратегій, які застосовуються для вирішення проблеми неперекладності.

Для досягнення поставленої мети, необхідно вирішити такі **завдання**:

- 1) визначити значення ключових термінів, необхідних для проведення дослідження: поняття неперекладності, еквівалентності та адекватності перекладу;
- 2) визначити поняття і класифікації перекладацьких трансформацій;
- 3) проаналізувати явище лакуарності у корейській мові;
- 4) навести приклади адекватного перекладу з використанням перекладацьких трансформацій.

Наукова новизна. Проблему неперекладності мовних одиниць можемо вважати спільною для багатьох мов світу. Проте не у кожному мовознавстві є детальний аналіз цієї проблеми. Зокрема це стосується й корейської мови. У корейській мові ще не було здійснено повного і вичерпного опису проблеми неперекладності мовних одиниць, що дозволяє нам цією науковою роботою здійснити власний внесок до здійснення детального аналізу зазначеної проблеми.

Теоретична цінність. Виконання поставлених завдань дозволить нам дійти до ключових результатів роботи, які будуть важливими для здійснення подальших наукових досліджень з цієї теми.

Практична цінність. Дібрана інформація та результати роботи можуть бути використані під час практичних та лекційних занять таких навчальних дисциплін: корейська мова, практичний курс перекладу (корейська і українська мови), теорія і практика перекладу з корейської мови тощо.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного розділу, загального висновку, анотації корейською мовою, списку використаної літератури. Загальна кількість сторінок роботи – 32 сторінки.

РОЗДІЛ 1.

ПРОБЛЕМА НЕПЕРЕКЛАДНОСТІ ЯК ОДНА З НАЙАКТУАЛЬНІШИХ ПРОБЛЕМ У МОВОЗНАВСТВІ

Переклад – це найважливіша форма міжкультурних комунікацій. Його мета полягає в передачі не лише буквального змісту тексту, але й ідей, емоцій та культурних контекстів, які вкладені в оригінал. Справжній успіх перекладу полягає в тому, щоб передати цілісність повідомлення мовця, зберігаючи при цьому його автентичність та вираження.

1.1. Поняття перекладу і його функції

Поняття перекладу розглядається з різних поглядів. Для одних лінгвістів це процес відтворення тексту максимально вірно до оригіналу, для інших – це творчий процес, де перекладач активно втручається для забезпечення кращого розуміння аудиторії. Усі ці підходи до визначення поняття перекладу свідчать про глибокість та багатогранність цього явища, що відображає складність комунікації між культурами і мовами. Таким чином, переклад виступає не лише як інструмент для передачі інформації, але й як ключовий елемент співробітництва та взаєморозуміння між народами та культурами. Ось як деякі мовознавці говорять про переклад:

Переклад – процес трансформації мовленнєвого утворення на одній мові в мовленнєве утворення на іншій мові при збереженні незмінного значення (Л. Бархударов).

Переклад – одне з найдавніших занять людини. Розбіжність мов спонукала людей до цієї нелегкої, але такої необхідної праці, яка слугує цілям спілкування й обміну духовними цінностями між народами. Слово “переклад” багатозначне; воно має два термінологічні значення, які нас цікавлять. Перше з них визначає розумову діяльність, процес передачі змісту, вираженого однією мовою, засобами іншої мови. Друге називає результат цього процесу – текст усний або письмовий. Хоча ці поняття

й відрізняються, вони являють собою діалектичну єдність, одне не мислиться без іншого (В.С. Виноградов).

Переклад визначається як один з видів мовної діяльності, що зводиться до процесу передачі думок, висловлених однією мовою засобами іншої. Це процес взаємодії двох мов. А якщо це так, то цей вид практичної діяльності спирається на лінгвістичний субстрат. Переклад – це розумова діяльність, процес передачі змісту, висловленого однією мовою, засобами іншої мови та результат цього процесу. Переклад викликаний суспільною необхідністю процес і результат передачі інформації (змісту), вираженої в письмовому або усному тексті однією мовою, за допомогою еквівалентного (адекватного) тексту іншою мовою (А. В. Мамрак).

Переклад – це одне з найдавніших занять людини. Усі стосунки між державами підтримувались за безпосередньою допомогою так званих “товмачів”, які були одними з найосвіченіших членів свого суспільства. Але аж до останнього століття переклад був справою дещо інтуїтивною (І. В. Корунець).

Розглянемо функції перекладу. Перш за все переклад допомагає розбити бар'єри розуміння між мовами, що дозволяє людям з різних культур спілкуватися, він є засобом передачі інформації, що дозволяє забезпечити ефективний обмін думками та ідеями. Тобто його основна функція – комунікативна. Окрім цього переклад відтворює оригінал, надаючи змогу цитувати його і використовувати як джерело інформації, що допомагає розкрити особливості життя, культури, історії та способу мислення інших народів. Через переклад можна ознайомитися з літературою та думками інших країн і культур, він, як казав Гете „зближує чуже зі своїм”.

1.1.1. Типологія перекладів.

У перекладознавстві існують різні класифікації перекладів у залежності від певних критеріїв, за формою виокремлюють усний і письмовий переклад. Л. С. Бархударов пропонує докладніший поділ цих видів перекладу:

- Письмово-письмовий переклад, або письмовий переклад письмового тексту: обидві мови, оригіналу та перекладу вживаються в письмовій формі.

- Усно-усний переклад, або усний переклад усного тексту:

обидві мови вживаються в усній формі. У межах цього виду перекладу існує два різновиди: послідовний і синхронний переклад.

- **Послідовний переклад:** іде за текстом першотвору, або є таким, що вже пролунав, тобто сказаним повністю, або виголошуваним з перервами – зазвичай “поабзацно”, тобто групами з декількох речень, рідше «пофразово» – окремими реченнями з паузою після кожного речення.

- **Синхронний переклад:** здійснюється одночасно з виголошуванням тексту оригіналу. Точніше кажучи, він здійснюється в цілому одночасно, однак на окремих проміжках мовлення синхронний переклад або відстає від мовлення з мінімальним розривом у часі (на декілька слів) або дещо забігає наперед порівняно з промовлянням тексту внутрішнім мовленням. Це стає можливим завдяки механізму ймовірного прогнозування, тобто здатності перекладача до певної міри вгадувати зміст ще не сказаних відрізків тексту на внутрішньому мовленні. Це «прогнозування», компенсуючи деяке відставання синхронного перекладу порівняно зі звучанням оригінального тексту на інших відрізках, і дає можливість здійснювати усний переклад у цілому одночасно з промовлянням вихідного тексту. Обидва позначені різновиди усно-усного перекладу – послідовний і синхронний – пов’язані зі специфічними труднощами психологічного характеру: перший різновид потребує від перекладача добре натренованої швидкодіючої пам’яті, незважаючи на те, що під час послідовного перекладу як допоміжний засіб майже завжди виступає запис окремих одиниць перекладного тексту; під час другого ж на перший план виступає вміння одночасного слухання та говоріння, яке потребує спеціальної тривалої підготовки.

- **Письмово-усний переклад, або усний переклад письмового тексту.**

У цьому виді перекладу також можливими є два різновиди: переклад, що здійснюється одночасно з читанням першотвору про себе (як і під час синхронного перекладу, з послідовними відставаннями та випередженнями). Такий різновид письмово-усного перекладу часто називають «перекладом з аркуша»; переклад, що здійснюється послідовно, після прочитання всього тексту в цілому або поабзацно. Такий різновид

письмово-усного перекладу називають «перекладом з підготовкою» (назва умовна, «підготовка» в цьому випадку мінімальна – попереднє прочитання та розуміння тексту оригіналу).

- Усно-письмовий переклад, або письмовий переклад усного тексту.

Єдиним випадком практичного застосування усно-письмового перекладу є так званий диктант-переклад – один із різновидів тренувальних вправ на заняттях з вивчення іноземної мови, під час якого усний текст (першотвір) вимовляється у штучно вповільненому темпі (швидкість диктанту), що дає можливість здійснити письмовий переклад. Зрідка диктант-переклад зустрічається також у практичній діяльності перекладачів, коли перекладач друкує переклад іншомовного тексту, що диктується йому у вповільненому темпі.

Бархударов зазначає, що за критерієм взаємозв'язку з оригіналом в перекладознавстві виокремлюються наступні види перекладу: дослівний переклад – механічна підстановка слів заданої мови як еквівалентів слів іншої мови за умов збереження конструкції. Вільний переклад передає загальний зміст тексту іншою мовою відповідно до розуміння перекладача (не дотримуючись формальної відповідності між мовою-оригіналом і мовою-перекладом). За критерієм участі людини виокремлюють машинний – автоматичний переклад тексту, виконаний електронними машинами.

1.2. Еквівалентність і адекватність перекладу

XXI ст. ставить для людства нові завдання в інформаційному просторі. Завдяки масовій інформації, переклад охоплює майже всі сфери людської діяльності і його роль все ще невпинно зростає. Реалії сьогодення примушують нас приділяти більше уваги перекладу, враховуючи його психологічний вплив на споживача. Тексти повинні містити об'єктивні дані, бути вираженими чітко та зрозуміло. Під час перекладу важливо враховувати цільову аудиторію, мовні особливості оригіналу, культурний контекст та інші важливі аспекти.

Однією з головних задач перекладача є максимально повне передання змісту оригіналу, це і є еквівалентністю в перекладознавстві.

Еквівалентність – збереження відносної рівності змістової, смислової, семантичної, стилістичної та функціонально-комунікативної інформації оригіналу та перекладу (В. С. Виноградов).

Проте слід розрізняти:

- потенційно досяжна еквівалентність – максимальна спільність змісту двох різномовних текстів, припущена різницею мов.
- перекладацька еквівалентність – реальна смислова близькість текстів оригіналу й перекладу, яка досягається перекладачем у процесі перекладу.

Хоча вимоги до перекладу можуть бути суперечливими, важливо зауважити, що це цілеспрямована діяльність, яка підкоряється певним оціночним критеріям. Повна відповідність неможлива через: 1) втрати, неминучі під час перекладу, пов'язані з відмінностями культурних та історичних асоціацій; 2) невідповідність окремих елементів змісту в мові оригіналу та перекладу; 3) відмінність у граматичній побудові мови, стилістичних особливостях (Кияк, Огуй, Науменко, 2006) .

Роздуми про еквівалентність, що містяться в багатьох наукових дослідженнях, досі не сформувалися в єдину цілісну концепцію. Як зазначає Селіванова проблема встановлення еквівалентності (відповідності) текстів оригіналу та перекладу завжди залишиться дискусійною та відкритою для розгляду, “адже, здійснюючи переклад, перекладач свідомо чи несвідомо залучає до тексту власне розуміння оригіналу й устанавлює баланс співвідношення двох мов, культур, онтологій”.

Для розмежування понять еквівалентності перекладу та відповідності прагматичного впливу текстів оригіналу й перекладу було введено термін адекватність. Адекватність перекладу розглядається як близькість оцінок змісту текстів їхніми адресатами; відповідність поставленій перед перекладачем меті.

Кияк, Огуй, Науменко (2006) пишуть, що у свідомості більшості перекладачів поняття “правильного”, “повноцінного”, “якісного”, “точного”, “реалістичного” або “літературного” трансляту традиційно пов'язується з терміном адекватний переклад.

Нерідко кажуть просто – “хороший переклад”. Це поняття сприймається як найширше, що охоплює сукупність усіх вимог до якості перекладу (с.27).

Адекватність – близькість оцінок змісту текстів оригіналу та перекладу їхніми адресатами; відповідність тексту перекладу поставленій перед перекладачем меті.

Як же пов’язані еквівалентність та адекватність і чи є між ними різниця? Термін "адекватність" стосується процесу перекладу, у той час як "еквівалентність" орієнтована на результат. Адекватний переклад відповідає цілям перекладу, тоді як еквівалентний переклад базується на функціональній відповідності між оригіналом та перекладом. За К. Райсом і Х. Вермейєром, еквівалентність можна розглядати як певний випадок адекватності.

1.2.1. Типологія еквівалентності

У перекладознавстві розрізняють два види еквівалентності: теоретично можлива і оптимальна.

Теоретично можлива еквівалентність визначається відношенням між структурами і правилами функціонування двох мов, тоді як оптимальна еквівалентність відповідно між оригіналом та перекладом у конкретному випадку. Основу рангових моделей перекладу становлять відношення між двома типами еквівалентності, які враховують як мінімальні відповідності морфем, слів, речень, так і адаптуються до вибору перекладача відповідно до норм мови оригіналу й перекладу, а також контексту. Досягнення повної еквівалентності в такому розумінні практично неможливе, а іноді навіть не бажане, оскільки це може порушити відповідність впливу текстів на читача оригіналу та перекладу.

У результаті спроби побудувати типологію еквівалентності та визначити ступені, що йдуть від теоретично можливого до оптимального виникла теорія рівнів еквівалентності. Основою для найвідоміших теорій рівнів еквівалентності є три типи відповідностей знака (семантична, синтаксична та прагматична). Наприклад, О. Д. Швейцер виокремлює чотири рівні еквівалентності:

- прагматичний,

- семантичний (компонентний),
- семантичний (референційний),
- синтаксичний, зазначаючи, що домінуючим є прагматичний рівень, що охоплює такі життєво важливі для комунікації фактори, як комунікативна інтенція, комунікативний ефект, установка на адресата управляє іншими рівнями.

Американський перекладач і теоретик перекладу Ю. Найда запропонував виділити два типи еквівалентності перекладу: формальну та динамічну. Формальна орієнтована на оригінал, як у формі, так і у змісті, і передбачає, що в тексті зберігаються формальні ознаки оригіналу, такі як відтворення граматичних форм, пунктуації, абзаців і калькування ідіом, за умови, що відхилення від оригіналу пояснюються в примітках і коментарях. Такий тип перекладу, який Ю. Найда називає «перекладом-глосою», дозволяє реципієнту потрапити в культуру народу, мовою якого написаний оригінал. Динамічна еквівалентність орієнтована на читача, тому перекладач повинен змінити лексику та граматику. Перекладач не переноситься в іншу культуру; натомість він отримує «модус поведінки, релевантний контексту його власної культури».

1.3. Перекладацькі трансформації

Інформаційні потоки не знають меж, часу та простору. Багато людей, які беруть участь у міжнародних інформаційних процесах, таких як журналісти, кореспонденти, коментатори та телеоператори, використовують засоби масової інформації, щоб передати свої відчуття та розуміння нескінченної різноманітності сучасного світу. Таким чином, важливість перекладу постійно зростає, і разом з цим виникають проблеми з перекладом. Загострення мовних проблем вимагає нових методів їх вирішення. Сьогодні переклади текстів спеціального характеру, таких як інформаційні, економічні, юридичні та технічні, стають все більш важливими за обсягом і соціальною значимістю. Раніше перекладацька діяльність розглядалася лише як

переклад художньої літератури. Професійні перекладачі вважають, що основна проблема перекладу полягає в тому, що слова різних мов лише в окремих випадках повністю відповідають один одному, не кажучи вже про цілі думки та смислові блоки. Один видатний перекладач колись сказав: «Трансформація – суть професії перекладача». Для досягнення еквівалентності між оригіналом та перекладом у випадках, коли відсутні прямі або повні еквіваленти, перекладачеві потрібно майстерно застосовувати трансформації – зміни, які відбуваються при переході від початкового тексту до перекладу.

Трансформація – основа більшості прийомів перекладу, яка полягає в зміні формальних (лексичні або граматичні трансформації) або семантичних (семантичні трансформації) компонентів вихідного тексту при збереженні інформації, призначеної для передачі (О. Селіванова).

1.3.1. Типологія трансформацій у перекладознавстві.

Як показали останні дослідження, на сьогоднішній день не існує єдиної системи класифікації трансформацій, крім того, існує багато різних поглядів на те, які саме прийоми перекладу стосуються трансформацій. У більшості наукових праць лінгвісти класифікують трансформації, що співвідносяться з рівнями мови. Виділяють чотири центральних рівні мови:

- фонологічний;
- морфологічний;
- лексичний;
- синтаксичний.

Комісаров В. Н. запропонував класифікацію, яка є однією з найбільш поширених класифікацій, яку використовують більшість сучасних вчених. Вона включає:

- лексичні трансформації;
- граматичні трансформації;
- комплексні лексико-граматичні трансформації.

У класифікації А. Фітермана та Т. Левицької також виділено три типи трансформацій, а саме:

- граматичні трансформації (перестановка, опущення і додавання, перебудови та заміни речень);
- стилістичні трансформації (синонімічна заміна, описовий переклад, компенсація);
- лексичні трансформації (заміна і додавання, конкретизація і генералізація речень).

Розглянемо нову класифікацію перекладацьких трансформацій, яку пропонує О. О. Селіванова. На її думку, розділити наведені три виміри семіозису (семантики, синтактики та прагматики) як цілісного процесу вкрай важко, адже зміна форми зумовлює здебільшого і зміну смислу, модифікація прагматичного впливу також передбачає зміну форми та змісту повідомлення. Зважаючи на цю нероздільність, перекладацькі трансформації умовно поділяються на формальні, формально-змістові та прагматичні. Перші є формально-змістовими через контекстуальні та прагматичні фактори, останні також є формально-змістовими.

Трансформація форми означає зміну форми перекладу, зберігаючи зміст оригіналу. Формально-змістові трансформації включають зміну як форми, так і змісту. Кожен із цих видів представлений різними мовними рівнями, такими як фонетика, графіка, лексика, граматики (морфологія та синтаксис) тощо. (Литвин, 2013)

Висновки до розділу 1

Переклад – найважливіша форма міжкультурних взаємин. Його мета полягає в тому, щоб передати не лише буквальний зміст оригіналу, але й концепції, почуття та культурні контексти, які він містить. Термін «переклад» є багатограним і його дефініції залежать від дослідницьких цілей і поглядів ученого та його приналежності до тієї чи іншої наукової школи. Для одних, переклад – це процес точного відтворення тексту відповідно до оригіналу, для інших – це творчий процес, в якому перекладач активно втручається для забезпечення кращого розуміння аудиторії. Усі ці підходи

свідчать про важливість перекладу як засобу співробітництва та взаєморозуміння між народами та культурами.

Одним з основних критеріїв є форма перекладу, за яким виділяють усний і письмовий переклад. Л. С. Бархударов пропонує більш докладний поділ видів перекладу за цим критерієм: письмово-письмовий переклад, усно-усний переклад (послідовний і синхронний), письмово-усний, усно-письмовий. Також є поділ за критерієм взаємозв'язку з оригіналом: дослівний і вільний переклад. Крім того, він вказує на участь людини в перекладі та розрізняє машинний (автоматичний) переклад.

Еквівалентність – збереження відносної рівності змістової, смислової, семантичної, стилістичної та функціонально-комунікативної інформації оригіналу та перекладу (В. С. Виноградов).

Адекватність – близькість оцінок змісту текстів оригіналу та перекладу їхніми адресатами; відповідність тексту перекладу поставленій перед перекладачем меті. Адекватний переклад відповідає цілям перекладу, тоді як еквівалентний переклад базується на функціональній відповідності між оригіналом та перекладом. Для досягнення еквівалентності між оригіналом та перекладом у випадках, коли відсутні прямі або повні еквіваленти, перекладачеві потрібно майстерно застосовувати трансформації – зміни, які відбуваються при переході від початкового тексту до перекладу. Одна з найбільш поширених класифікацій Комісарова включає в себе: лексичні, граматичні та комплексні лексико-граматичні трансформації.

РОЗДІЛ 2. ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ТРАНСФОРМАЦІЇ, ЯК СПОСІБ ДОСЯГНЕННЯ ЕКВІВАЛЕНТНОСТІ

Згідно з останніми дослідженнями, не існує єдиної системи класифікації трансформацій, і навіть існує розбіжність у думках про те, які саме прийоми перекладу відносяться до трансформацій. З метою визначення перекладацьких трансформацій науковці обирають різні ключові слова, по-різному кваліфікуючи їх. Звернемося до класифікації А. Фітермана та Т. Левицької, у якій виділено три типи трансформацій, а саме:

- граматичні трансформації (перестановка, опущення і додавання, перебудови та заміни речень);
- стилістичні трансформації (синонімічна заміна, описовий переклад, компенсація);
- лексичні трансформації (заміна і додавання, конкретизація і генералізація речень).

2.1. Граматичні трансформації

Мовні граматичні системи мають різну кількість категорій і різні варіанти їх вираження. Синтаксичні організації мов відрізняються від структури речень і словосполучень. Перекладач повинен уміти внести зміни на синтаксичному, словотвірному та морфологічному рівнях через особливості граматичних систем кожної мови. Зазвичай такі зміни включають зміну граматичної одиниці відповідно до норм мови перекладу. Переклад різних граматичних форм з корейської на українську є одним із важливих питань сучасної лінгвістики. Це пов'язано з тим, що системи побудови речень у цих мовах дуже відрізняються. Крім того, дуже важливо, що корейська відноситься до категорії аглютинативних мов, які характеризуються

утворенням похідних слів і граматичних форм шляхом додавання афіксів до незмінюваних основ-слів.

Розглянемо на прикладах, як відбуваються граматичні трансформації на синтаксичному рівні.

- 1) Перестановка – зміна порядку елементів у тексті перекладу в порівнянні з оригіналом – диктуються правилами порядку слів у тій чи іншій конструкції певної мови.

어제 산 원피스가 바닥에 놓여 있었어요. – (букв. вчора куплена сукня на підлозі лежала) *куплена вчора сукня лежала на підлозі.*

문앞에는 어머니가 자주 말씀하셨던 그 남자가 서 있었습니다. – (букв. на порозі, з розповідей мами, чоловік, стояв) *на порозі стояв чоловік, про якого мама так часто розповідала мені;*

물 위에 움직인 바람처럼 팔을 춤중에 움직여요. – (букв. над водою, той що рухається вітер, як, руками під час танцю, рухайте) *рухайте руками під час танцю, як рухи вітру на воді.*

З цих прикладів видно, що дослівний переклад не можна назвати адекватним, а з використанням трансформації перестановки, речення звучать ясно для українськомовного читача.

- 2) Опущення/додавання мовних одиниць і конструкцій. Додавання є видом граматичних трансформацій, що являють собою лексичне збільшення.

가방 좀 보여 주실 수 있나요? – *можна подивитися на Вашу сумку?* Опущення слова *зъм*, обумовлено відсутністю його прямого еквівалента в українській мові;

어디 아파요? 병원에 가지 그래요? – *Погано себе почуваєш? Чому б тобі не піти до лікарні?* Відбулося додавання займенника “тобі”.

이런 상황이 싫어요. – *я ненавиджу такі ситуації.* Відбулося додавання займенника “я”.

- 3) Об'єднання речень – перетворення синтаксичної структури оригіналу шляхом з'єднання двох і більше речень в одне складне.

이 작업에 너무 많은 스트레스를 받아요. 그래서 그만두는 것이 낫다고 생각합니다. – *Ти отримуєш забагато стресу на цій роботі, тому мабуть краще піти;*

한국에서 처음 떠나는 여행이라 설레어서 잠을 설쳤어요. 그렇지만 다행히 늦지 않게 터미널에 도착할 수 있었다. – *Це була моя перша поїздка до Кореї, і я був настільки схвилований, що не міг заснути, але, на щастя, встиг вчасно дістатися до терміналу.*

한국에서 처음 떠나는 여행이라 설레어서 잠을 설쳤어요. 그렇지만 다행히 늦지 않게 터미널에 도착할 수 있었다. – *Це була моя перша поїздка до Кореї, і я був настільки схвилований, що не міг заснути, але, на щастя, встиг вчасно дістатися до терміналу.*

2.2. Стилiстичнi трансформацiї

1) Компенсацiя. Коли неможливо передати окремий елемент або особливiсть оригiналу, компенсацiя є найкращим методом перекладу. В перекладi вона означає заміну елемента оригiналу, який не може бути замінено елементом iншого порядку вiдповiдно до загального iдейно-художнього характеру оригiналу, а також в тих випадках, коли це є зручним за правилами мови перекладу. Наприклад: 아버지를 위한 설날 선물입니다 – *Це татові новорічний подарунок.*

2) Синонiмiчна заміна. Замiна одного слова або виразу iншим словом або виразом, якi мають схоже або однакове значення в контекстi перекладу. Такий пiдхiд може використовуватися для полiпшення звучання або зрозумiння тексту у мовi, у яку перекладається оригiнал. Однак важливо враховувати вiдтiнки значень та контекст, щоб уникнути спотворень або втрати сенсу пiд час перекладу. Наприклад: 이 여자가 너무 예뻐요 – *(ця жiнка дуже гарна) вона дуже гарна; 그 아저씨 매우 의심스럽습니다. – цей чоловiк пiдозрiло виглядає.* Однiєю з особливостей корейської мовi є те, що пiдмети часто випускаються. Проте в українській мовi речення зазвичай мають пiдмет. Тому прийом синонiмiчної заміни дозволяє пiдiбрати найдоречнiший за контекстом пiдмет.

3) Описовий переклад. Цей прийом включає в себе заміну лексичних елементiв вихiдної мови: слова, словосполучення, термiну чи фразеологiзму в мовi перекладу словосполученням бiльшим за кiлькiстю компонентiв, яке адекватно передає змiст цього слова або словосполучення. Наприклад, 憂 – *глибоке почуття*

обов'язку та відповідальності, яке діти завжди повинні віддавати своїм батькам;
 눈치가 빠르다 – той, хто може зрозуміти, що щось відбувається з
 кимось(спостережливий);

애교 – той, хто поводитья мило, щоб здаватися милим і привабливим.

2.3. Лексичні трансформації

За Фітерман та Левицькою до лексичних трансформацій належать заміна і додавання, конкретизація і генералізація речень. Проте Я. Рецкер до трансформацій відносить: диференціацію значень, конкретизацію, генералізацію, змістовий розвиток, антонімічний переклад, цілісне перетворення та компенсацію втрат.

- 1) Конкретизація. Під час цієї трансформації одиниця більш широкого змісту передається в мові перекладу одиницею конкретного змісту. Її часто використовують при перекладі слів з дуже широким, навіть розмитим значенням. Наприклад:

식사하셨어요? – *Ви вже обідали?*

몸이 안 좋아? – *Погано себе почуваєш?*

이 곳은 너무 아름다워요. – *Цей парк дуже гарний.*

- 2) Антонімічний переклад.

이 대사를 기억하는 것이 중요합니다. 프레젠테이션에서 가장 중요한 부분입니다. – *Важливо не забути цю фразу, вона у презентації найважливіша;*

당신의 유산을 잊지 마세요! – *Пам'ятай свою спадщину!*

아직 안 먹었어요? – *Ти вже поїв?*

담배를 피우는 것은 건강에 좋지 않습니다. – *Куріння сигарет шкідливе для вашого здоров'я.*

엄마가 파티에 가는 것을 금지했습니다. – *Мама не дозволила йти на вечірку.*

Антонімічний переклад, який, по суті, є крайньою точкою прийому смислового розвитку, представляє собою заміну якогось поняття мови-джерела протилежним поняттям у мові перекладу. Цей прийом супроводжується перебудовою усього висловлювання з метою зберігання незмінного плану змісту. Антонімічний переклад

грунтується на формально-логічній категорії конрадикторності. Відношення конрадикторності (або заперечення поняття) мають місце між поняттями, які отримуються одне з одного шляхом операції заперечення. При антонімічному перекладі ця категорія включає не тільки заперечення, але і протиставлення (І. Корунець).

3) Цілісне перетворення. Цей прийом полягає у перетворенні внутрішньої форми будь-якої частини мовленнєвого ланцюжка, від окремого слова, яке зазвичай є складним, до синтагми, а часом і цілого речення.

어떻게 오셨어요? – *Чим можу допомогти?;*

같이 가! – *Мене почекай!*

잘 했어요! – *Молодець!;*

많이 먹어요!! – *Смачного!;*

잘 가! – *Бувай!*

잘 부탁드립니다! – *За честь працювати з вами!*

아이고! – *О, Боже!*

Цілісне перетворення є універсальним методом перекладу фразеологізмів: 치약을 사면 칫솔을 사온품으로 준다니 핑 먹고 알 먹고네. – *Я купив зубну пасту і отримав безкоштовну зубну щітку. Двох зайців одним пострілом!*

전화번호도 모르고 찾는다니 서울에서 김서방 찾기다. – *Намагатися знайти когось без номера телефону - все одно, що шукати голку в копиці сіна!*

재니은 입이 가벼운 사람이다. – *Джені не вмє тримати язика за зубами.*

독감에 걸렸는데 사장님은 그래도 출근 하라고 한다. 사장님은 피도 눈물도 없는 사람이다. – *Я сказала, що захворіла, але начальник сказав, що я все одно повинна прийти. Він нещадний!*

1) Компенсація втрат. Компенсація є найкориснішим прийомом перекладу в таких випадках, коли неможливо передати окремий елемент, окрему особливість оригіналу. Компенсацією в перекладі слід вважати заміну елемента оригіналу, який не можна передати елементом іншого порядку згідно із загальним ідейно-художнім характером оригіналу і там, де це є зручним за умов мови перекладу.

Компенсація може мати семантичний або стилістичний характер. Семантична компенсація часто застосовується, щоб заповнити пробіли, спричинені так званою безеквівалентною лексикою. Це, насамперед, позначення реалій, властивих країні джерела і найхарактерніших для іншої мови й іншої дійсності. Коли ці деталі не мають принципового значення, то втрати для читача не буде, якщо їх опустити в перекладі. (Володіна, Рудківський, 2017, с.55)

Наприклад:

어쩔 수 없어 – *Ну що поробиш;*

맛이 목어! – *Смачного!*

어, 왔어? – *Привіт.*

З прикладів бачимо, що при перекладі фрази корейською мовою на розмовні фрази українською, щоб вислови краще сприймалися читачами.

2.4. Лакуни у корейській мові

Ще одна причина неперекладності полягає у наявності в мові лакун. У зіставних мовних дослідженнях концепція лакунарності спочатку розглядалася для вирішення проблем перекладу та неперекладності, а також еквівалентності та безеквівалентності перекладу між мовами та культурами.

Лакуна (від лат. lacuna – пробіл, заглиблення) – базові елементи національної специфіки лінгвокультурної спільноти, що ускладнюють переклад текстів і сприйняття їх іншокультурними реципієнтами через відсутність в одній мові порівняно з іншою певних відповідників мовних одиниць різних рівнів, позначень понять, категорій, асоціативних реакцій, а також паравербальних засобів мовлення. (Рудківський, 2017, с.65)

Селіванова у своїй класифікації поділяє лакуни на: мовні та мовленнєві, мовні й культурологічні.

Системні (мовні) лакуни виявляються при зіставленні одиниць різних рівнів мовної системи, а функціональні (мовленнєві) – в мовленні. Мовні лакуни

диференціюються залежно від мовного рівня на: фонетичні, морфологічні, лексичні, синтаксичні, стилістичні.

Наприклад: фонетичні: 사과 -яблуко, 음악 -музика, 노래-пісня, 말 -мовлення; морфологічні, коли в одній мові порівняно з іншою відсутні певні морфологічні категорії: 노래를 부르는 사람 – співаюча людина, 중요한 것 – важливий; синтаксичні, коли синтаксичні будови у мовах різняться: 그는 얼굴이 둥그란 편이에요 – у нього кругле обличчя. Стилiстичні, коли є розбіжність відповідників за стилістичною забарвленістю: українською – очі, очи, віченьки, корейською – 눈.

Існують інші категорії лакун. За принципом співвідношення слова з концептом можна виділити три категорії: лексичні — коли слово чи сполука в іншій мові відсутнє, але є концепт; семантичні — коли слово відсутнє, але є концепт; і концептуальні або когнітивні — коли слова та концепт відсутні. Термін, що має багато значень, походить від латинського слова «conceptus», що перекладається як «поняття».

Також існують концептуальні лакуни або слова-реалії – перекладознавчі категорії, які відіграють першорядну роль у відображенні соціально-історичного та культурного контексту, надають національного забарвлення. Водночас такі слова часто стають каменем спотикання для перекладача, оскільки їх правильне витлумачення вимагає виходу за межі тексту. Реалії включають національні страви, одиниці міри, свята та обряди, а також уявлення про відстань, етнографічні зв'язки та лакуни культурного запасу.

Житло: 하숙집;

Одяг: 한복 ;

Їжа, напої: 김밥, 국수, 소주;

Ігри: 연날리기, 줄다리기, 씨름, 윷놀이;

Міфологічні реалії: 더깨비, 구미호;

Грошові знаки: 원;

Антропоніми, загальні імена та прізвища: 수진, 감, 이, 마, 왕준, 치훈, 박 지민;

Музичні інструменти: 현악기, 거문고, 해금;

Народні свята: 설날, 추석;

Звертання: 오빠, 언니, 이모, 아저씨;

Топоніми: 수락산, 한;

Назви компаній, музеїв, театрів, палаців: 경복궁, 삼성.

Переклад слів-реалій означає введення або пояснення цих термінів у тексті для аудиторії, яка може не бути знайома з оригінальною культурою чи контекстом. Це допомагає зберегти автентичність та зрозуміння тексту для читачів, які говорять іншою мовою.

Усі способи, які використовуються в перекладацькій практиці для передачі реалій, можна звести до чотирьох:

Усі способи, які використовуються в перекладацькій практиці для передачі реалій, можна звести до чотирьох:

- транскрипція і транслітерація;
- калькування;
- аналогія або приблизна відповідність;
- тлумачення або описовий переклад.

Кожен з них має свої переваги і недоліки, і, щоб якимось нівелювати останні, ці способи нерідко комбінують один з одним. Спосіб перекладу багато в чому залежить від того, до якої групи належить реалія. (Володіна, Рудківський, 2017, с 73).

Висновки до Розділу 2

У своїй роботі перекладачі звертаються до різноманітних прийомів, аби забезпечити чіткий і зрозумілий переклад. Одним із багатьох варіантів є перекладацькі трансформації, проте науковці обирають різні ключові слова для класифікацій трансформацій. А. Фітерман та Т. Левицька виділяють три типи трансформацій, а саме:

- граматичні (перестановка, опущення і додавання, перебудови та заміни речень);
- стилістичні (синонімічна заміна, описовий переклад, компенсація);

- лексичні (заміна і додавання, конкретизація і генералізація речень).

Корейська мова відноситься до категорії аглютинативних мов, які характеризуються утворенням похідних слів і граматичних форм шляхом додавання афіксів до незмінюваних основ-слів, а тому одним із найбільших викликів для перекладача, працюючого у парі корейська-українська є переклад граматичних форм. У таких випадках звертаються до прийомів перестановки, опущення і додавання мовних одиниць, перебудови та заміни речень. Досвідчений перекладач повинен знати у якій ситуації до якої трансформації звернутися. Наприклад, компенсація є найкориснішим прийомом перекладу в таких випадках, коли неможливо передати окремий елемент, окрему особливість оригіналу. В перекладі компенсація означає заміну елемента оригіналу, який не можна замінити елементом іншого порядку відповідно до загального ідейно-художнього характеру оригіналу та там, де це є зручним за умовами мови перекладу. З іншого боку, прийом цілісного перетворення є універсальним методом перекладу фразеологізмів.

Ще одним чинником, який викликає явище неперекладності, є наявність лакун у мові. У мовознавстві концепція лакуарності спочатку розглядалася як засіб вирішення проблем перекладу та неперекладності, а також в контексті еквівалентності та безеквівалентності перекладу між різними мовами та культурами. У випадках за словами-реаліями добре видно культурний аспект, який впливає на якість перекладу. Зумовлені особливостями національної ментальності й культури, мовленнєвого етикету, лакуни культурного простору вимагають від перекладачів глибокого розуміння не лише мови, а й культурних та соціальних контекстів. Перекладачі повинні бути чутливими до нюансів культурних особливостей. Вони повинні мати не лише глибоке знання обох мов, але й бути знайомими з історією, традиціями та цінностями кожної культури, з якої та в яку вони перекладають. Тільки так переклад може бути ефективним і точним, забезпечуючи збереження смислу та емоційного відтінку оригіналу в мові оригіналу.

ВИСНОВКИ

Проблема неперекладності в перекладознавстві стає все більш актуальною в сучасному світі. Завдяки зростанню міжнародних зв'язків у різних сферах життя, таких як бізнес, політика, культурний обмін і наукові дослідження, виникають нові виклики у передачі точного змісту та емоційного відтінку текстів з однієї мови на іншу. У таких ситуаціях переклад виступає як важливий інструмент для ефективного спілкування між мовами та культурами, а також як засіб для підтримки міжкультурного порозуміння. Однак навіть при високій кваліфікації сучасних перекладачів, існують певні ідеї, концепції та вирази, які складно або навіть неможливо перекласти через їх культурні та лінгвістичні відмінності. Такі випадки неперекладності можуть призводити до непорозумінь та ускладнювати міжкультурні взаємовідносини. Отже, вивчення та розуміння проблем неперекладності стає надзвичайно важливим завданням для забезпечення точного та ефективного перекладу в умовах сучасного світу.

Актуальність цієї роботи визначається розвитком технологій, міжнародних відносин і засобів масової комунікації. У сфері зв'язку та перекладу часто виникає потреба у передачі важливих концепцій, культурних нюансів та ідіом, які не можуть бути точно перекладені з однієї мови на іншу. Це може призвести до втрати змісту, спотворення інформації або навіть до непорозумінь між співрозмовниками. У світлі цього проблема неперекладності стає особливо важливою, оскільки існує ризик втрати культурної різноманітності та багатства. Розв'язання цієї проблеми вимагає розробки нових стратегій перекладу та вивчення культурних контекстів, що лежать в основі мовних виразів.

Переклад визначається як ключова форма міжкультурного спілкування, спрямована на передачу не лише літерального змісту оригіналу, але й його концепцій, почуттів та культурних контекстів. Термін "переклад" має різні визначення, залежно від дослідницьких цілей та поглядів ученого, а також його відношення до певної наукової школи. Для деяких переклад - це просто точне відтворення тексту з оригіналу, а для інших - це творчий процес, у якому перекладач активно втручається

для кращого розуміння аудиторії. Усі ці підходи підтверджують важливість перекладу як інструмента співпраці та взаєморозуміння між народами та культурами.

Щодо форми перекладу, їх виділяють усний та письмовий. Л.С. Бархударов розрізняє різні види перекладу за цим критерієм, такі як письмово-письмовий, усно-усний (послідовний і синхронний), письмово-усний та усно-письмовий. Крім того, переклад можна класифікувати за ступенем відповідності до оригіналу, наприклад, дослівний та вільний переклад, а також за участю людини в процесі перекладу, враховуючи машинний (автоматичний) переклад. Основою для найвідоміших теорій рівнів еквівалентності є три типи відповідностей знака (семантична, синтаксична та прагматична). Наприклад, О. Д. Швейцер виокремлює чотири рівні еквівалентності:

- прагматичний,
- семантичний (компонентний),
- семантичний (референційний),
- синтаксичний, зазначаючи, що домінуючим є прагматичний рівень, що охоплює такі життєво важливі для комунікації фактори, як комунікативна інтенція, комунікативний ефект, установка на адресата управляє іншими рівнями.

Еквівалентність в перекладі – це збереження відносної рівності змістової, смислової, семантичної, стилістичної та функціонально-комунікативної інформації між оригіналом та перекладом. Адекватність перекладу визначається близькістю оцінок змісту текстів оригіналу та перекладу їхніми адресатами, а також відповідністю меті перекладу.

У галузі перекладознавства розрізняють два основних типи еквівалентності: теоретично можлива та оптимальна. Теоретично можлива еквівалентність ґрунтується на порівнянні структур і правил функціонування двох мов, тоді як оптимальна еквівалентність враховує відповідність між оригіналом і перекладом у конкретному контексті. Звичайно, досягнення повної еквівалентності у перекладі, розглянутій в такому широкому розумінні, практично неможливе, іноді навіть небажане, бо це може призвести до втрати впливу тексту на читача.

У результаті спроб розробити типологію еквівалентності та визначити рівні, що йдуть від теоретично можливого до оптимального, з'явилася теорія рівнів еквівалентності. Ці найвідоміші теорії базуються на трьох типах відповідності знака: семантичній, синтаксичній та прагматичній. Наприклад, О. Д. Швейцер розрізняє чотири рівні еквівалентності, де домінуючим є прагматичний рівень, що охоплює такі життєво важливі для комунікації фактори, як комунікативна інтенція та ефект.

Американський перекладач і теоретик перекладу Ю. Найда відокремлює два типи еквівалентності: формальну та динамічну. Формальна еквівалентність орієнтована на збереження форми і змісту оригіналу, з урахуванням формальних ознак, таких як граматичні форми та пунктуація. Динамічна еквівалентність, натомість, спрямована на читача, тому перекладач змінює лексику та граматику, щоб зрозуміти аудиторію, не переносючи себе в іншу культуру.

Для досягнення еквівалентності у випадках, коли відсутні прямі або повні еквіваленти, перекладачеві потрібно вміло застосовувати трансформації - зміни, що відбуваються при переході від початкового тексту до перекладу. Класифікація Комісарова включає такі види трансформацій, як лексичні, граматичні та комплексні лексико-граматичні.

Трансформація – основа більшості прийомів перекладу, яка полягає в зміні формальних (лексичні або граматичні трансформації) або семантичних (семантичні трансформації) компонентів вихідного тексту при збереженні інформації, призначеної для передачі (О. Селіванова). У своїй роботі перекладачі використовують різноманітні прийоми для забезпечення ясного і зрозумілого перекладу. Один з таких прийомів - це перекладацькі трансформації, які дозволяють адаптувати текст до мови призначення. Науковці ідентифікують різні типи трансформацій, які використовуються в перекладі. Наприклад, А. Фітерман та Т. Левицька виділяють три основні типи трансформацій: граматичні, стилістичні та лексичні.

Корейська мова відноситься до категорії аглютинативних мов, які характеризуються тим, що слова і граматичні форми утворюються шляхом додавання афіксів до незмінних основних слів. Це створює виклик для перекладачів, особливо при перекладі граматичних форм. У таких ситуаціях перекладачі використовують

різні прийоми, такі як перестановка, опущення і додавання мовних одиниць, перебудови та заміни речень.

Досвідчений перекладач має володіти глибоким розумінням того, коли і в якій ситуації використовувати різні трансформації для забезпечення якісного перекладу. Наприклад, у деяких випадках, коли певний елемент або особливість оригіналу неможливо точно передати або відтворити у перекладі, використання компенсації стає найбільш вдалим рішенням. Компенсація полягає в заміні цього елемента або особливості оригіналу елементом, який може краще відтворити його смисл та контекст у мові перекладу. Це особливо корисно у випадках, коли формальний або лексичний еквівалент виявляється недостатнім або неможливим.

З іншого боку, прийом цілісного перетворення є універсальним методом перекладу фразеологізмів. У таких випадках, коли прямий переклад фразеологізму може призвести до непорозумінь або втрати смислу, перекладач може використати цілісне перетворення, щоб передати еквівалентний смисл у мові перекладу, зберігаючи при цьому характерний виразний стиль оригіналу.

Таким чином, досвідчений перекладач повинен бути здатний адаптувати свої методи перекладу в залежності від специфіки тексту, його контексту та мовних особливостей, щоб забезпечити точність і зрозумілість перекладу, а також відтворення ідейно-художнього характеру оригіналу в мові перекладу.

Ще одним важливим аспектом перекладу є лакуни у мові, які виникають через різницю між культурними контекстами мов. Це може стати причиною неперекладності і вимагати від перекладача глибокого розуміння культурних особливостей кожної мови.

Таким чином, перекладачі повинні мати не лише відмінне знання мов, але й розуміти культурні, соціальні та історичні контексти кожної мови, з якої і на яку вони перекладають. Це допомагає забезпечити точний і ефективний переклад, який зберігає смисл і емоційне забарвлення оригіналу.

Перекладацькі трансформації відіграють ключову роль у процесі перекладу, оскільки вони забезпечують точне, адаптоване та повне відтворення смислу між мовами. Це стає актуальним з кількох причин:

1) Культурна адаптація: Через перекладацькі трансформації перекладачі можуть ураховувати культурні відмінності та контекст, щоб забезпечити зрозумілість та відповідність тексту мові та культурі аудиторії.

2) Точність передачі смислу: У зв'язку з мовними або культурними відмінностями прямий переклад іноді не може точно відтворити смисл оригіналу. Перекладачі використовують перекладацькі трансформації для передачі смислу з розглядом цих відмінностей.

3) Конкретизація та уточнення: Трансформації дозволяють уточнити або конкретизувати текст з метою зробити його більш зрозумілим для цільової аудиторії.

4) виправлення культурних аномалій: У деяких випадках перекладацькі трансформації використовуються для виправлення культурних аномалій у тексті та забезпечення логічного та коректного перекладу, коли оригінал містить невідповідності.

5) Адаптація до мовних особливостей: Кожна мова має свої особливості, такі як граматичні конструкції, вирази та ідіоми. Перекладацькі трансформації допомагають адаптувати текст до цих особливостей для кращого розуміння та прийняття аудиторією.

АНОТАЦІЯ

주제: 언어 단위의 번역 불가능성 문제 (한국어와 우크라이나어 자료 기반).

목표: "번역 불가능성"의 개념과 이 현상이 번역의 적절성에 미치는 영향을 정의하고 번역에 대한 이해를 연구하고 어휘, 문법 및 문화적 측면에 비추어 번역 불가능의 원인을 찾고 구체적인 예를 사용하여 이 문제를 밝히고 해결합니다. 또한 번역 불가능성 문제를 해결하기 위해 사용되는 번역 전략 목록을 결정하기 위해 분석을 수행하는 것이 목표입니다.

연구 주제: 번역의 어휘적, 문법적, 문화적 측면.

첫 번째 섹션에서는 번역 불가능성의 개념이 번역의 동등성 및 적절성, 작업 2)와 어떻게 관련되어 있는지 설명합니다. 첫 번째 단락은 번역의 유형과 기능을 설명하는 작업 1)에 전념합니다. 번역 변환의 몇 가지 분류와 그 차이점도 고려됩니다.

두 번째 섹션에서는 작업 3)과 4)를 자세히 다루며 여러 분류에 따른 번역 변환을 설명하고 예제를 사용하여 적절한 번역을 달성하는 데 어떻게 사용할 수 있는지 보여 줍니다.

두 번째 섹션의 네 번째 단락에서는 번역 이론에서 번역 불가능성과 그 위치에 대해 논의할 것입니다(과제 4). 이 현상에 대한 설명을 통해 문화적 측면에 비추어 번역 불가능성의 원인을 살펴볼 수 있습니다.

결론: 번역 연구에서 번역 불가능성의 문제는 현대 사회에서 점점 더 중요해지고 있습니다. 비즈니스, 정치, 문화 교류, 과학 연구 등 다양한 삶의 영역에서 국제 관계가 성장함에 따라 한 언어에서 다른 언어로 텍스트의 정확한 의미와 정서적 의미를 전달하는 데 새로운 도전이 발생하고 있습니다. 이러한 상황에서 번역은 언어와 문화 간의 효과적인 의사소통을 위한 중요한 도구이자 문화 간 이해를 지원하는 수단입니다. 그러나 현대 번역가들의 높은 자질에도 불구하고 문화적, 언어적 차이로 인해 번역하기 어렵거나 심지어 불가능한 아이디어, 개념, 표현이 있습니다. 이러한 번역 불가능한 사례는 오해를 불러일으키고 문화 간 관계를 복잡하게 만들 수 있습니다. 따라서 번역 불가능성의 문제를 연구하고 이해하는 것은 현대 사회에서 정확하고 효과적인 번역을 보장하기 위해 매우 중요한 과제가 되었습니다.

이 작업의 관련성은 기술, 국제 관계 및 매스 커뮤니케이션의 발전에 따라 결정됩니다. 커뮤니케이션 및 번역 분야에서는 한 언어에서 다른 언어로 정확하게 번역할 수 없는 중요한 개념, 문화적 뉘앙스 및 관용구를 전달해야 하는 경우가 종종 있습니다. 이로 인해 의미의 손실, 정보의 왜곡 또는 대화 상대 간의 오해가 발생할 수 있습니다.

키워드: 번역 불가능성, 번역 변환, 한국어 구문, 문장 구조 비교.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Володіна, Т.С., Рудківський, О.П. (2017). *Загальна теорія перекладу для першого (бакалаврського) рівня Навчально-методичний посібник*. Київ: Вид. центр КНЛУ.
- Кочерган, М.П. (2010). *Загальне мовознавство*. Київ: Академія.
- Селіванова, О. О. (2010). *Лінгвістична енциклопедія*. Полтава: Довкілля.
- Жулавська, О. О., Назаренко, О. В.(2017). *Переклад: теоретичні та практичні аспекти. Навчальний посібник*. Суми: Сумський державний університет.
- Бучумаш, А., Дерік, І.(2022). Проблема неперекладності, шляхи її подолання у перекладі. *Науковий вісник ПНПУ ім. К. Д. Ушинського*, № 35.
- Пилипчук, М., Носко, І. (2018). До проблеми неперекладності мовних одиниць. *Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах*, № 37.
- Сітко, А.В., Струк, І.В. (2016). Адекватність та еквівалентність у перекладі мовних особливостей. *Sciences of Europe*, 10 (10).
- Рябовол, С. (2023). Проблема неперекладності: виклики та стратегії вирішення перекладацьких труднощів. *Актуальні питання гуманітарних наук*, № 68.
- Голянич, М. І., Стефурак, Р. І., Бабій, І. О., Голянич, М. І.(Ред.). (2011). *Словник лінгвістичних термінів: лексикологія, фразеологія, лексикографія*. Івано-Франківськ : Сімик.
- Литвин, І. М. (2013). *Перекладознавство. Навчально-методичний посібник*. Черкаси
- Гриценко, В., Ясинська Т. (2022). Культурологічний аспект у перекладі. *Collection of Scientific Papers «ЛОГОΣ»*, 105–110.
- Кияк, Т. Р., Огуй, О. Д., Науменко, А. М. (2006). *Теорія та практика перекладу (німецька мова)*. Вінниця: Нова книга.

Миклашук, В. П.(2020). *Лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу художніх творів з англійської на українську мову (на матеріалі трилогії Сюзанни Коллінз «Голодні ігри»)*. Суми.

Catford, J.C. (1967). *A Linguistic Theory of Translation*. – London: Oxford University Press, , P. 20 – 42

네이버 사전 (NAVER dictionary). URL: <https://dict.naver.com/>